

Przygotowania do wdrażania
podejścia Leader po 2013 r

STR. | VII |

Dobre praktyki. Przykłady
zrealizowanych projektów

STR. | XI |

Tabelaryczne dane o realizacji
PROW na lata 2007-2013

STR. | XII |

PROW *Wieści*

INFORMACJA DOTYCZĄCA PROGRAMU ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH NA LATA 2007-2013

3/2013

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie.

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach pomocy technicznej
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Publikacja opracowana w Departamencie Rozwoju Obszarów Wiejskich Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

WAŻNE INSTYTUCJE DLA PROW 2007-2013

INSTYTUCJA ZARZĄDZAJĄCA:
MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
<http://www.minrol.gov.pl>

JEDNOSTKA CERTYFIKUJĄCA:
GENERALNY INSPEKTOR KONTROLI SKARBOWEJ

Ministerstwo Finansów
<http://www.mf.gov.pl>

AGENCJA PŁATNICZA:

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
<http://www.arimr.gov.pl>

PODMIOTY WDRAŻAJĄCE:
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
<http://www.arimr.gov.pl>

Agencja Rynku Rolnego
<http://www.arr.gov.pl>

Samorządy Województw:

Dolnośląskie: www.umwd.dolnyślask.pl
Kujawsko-Pomorskie: www.kujawsko-pomorskie.pl
Lubelskie: www.lubelskie.pl
Lubuskie: www.lubuskie.pl
Łódzkie: www.lodzkie.pl
Małopolskie: www.malopolskie.pl
Mazowieckie: www.mazovia.pl
Opolskie: www.umwo.opole.pl
Podkarpackie: www.umwp.podkarpackie.pl
Podlaskie: www.wrotapodlasia.pl
Pomorskie: www.woj-pomorskie.pl
Śląskie: www.slaskie.pl
Świętokrzyskie: www.sejmik.kielce.pl
Warmińsko-Mazurskie: www.wrota.warmia.mazury.pl
Wielkopolskie: www.umww.pl
Zachodniopomorskie: www.wzp.pl

Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa
www.fapa.com.pl

1. Informacja na temat realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013	III
2. Aktualności	VI
3. Przygotowania do wdrażania podejścia Leader po 2013 r	VII
4. Nabór wniosków w ramach działania Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne	IX
5. Dobre praktyki. Przykłady zrealizowanych projektów	XI
6. Tabelaryczne dane o realizacji PROW na lata 2007 -2013	XII

Szanowni Państwo!

Z przyjemnością przedstawiamy Państwu trzeci w tym roku numer elektronicznego pisma PROWieści. W numerze tym, w krótkiej formie przedstawiono między innymi:

- informację o realizacji PROW 2007-2013,
- relacje ze spotkań Kierownictwa Ministerstwa w sprawach przyszłości WPR,
- informację o przygotowaniach do wdrażania podejścia Leader po 2013 r.,
- przykłady zrealizowanych projektów „Dobre praktyki”,
- szczegółowe dane o realizacji PROW na lata 2007 -2013.

W tym numerze PROWieści polecamy Państwu w szczególności, informację dotyczącą przygotowania do wdrażania podejścia Leader po 2013 r.

PROWieści zamieszczane są na stronach internetowych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi www.minrol.gov.pl oraz Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich www.ksow.gov.pl, a informacja o jego wydaniu rozsyłana jest drogą elektroniczną do wybranych beneficjentów PROW, partnerów KSOW oraz instytucji i osób zajmujących się rozwojem obszarów wiejskich w Polsce. Mamy nadzieję, że informacja o realizacji PROW 2007-2013 i rozpowszechnianie dobrych praktyk w zakresie działań programu będzie pozytywnie wpływać

na poprawę wdrażania instrumentów rozwoju obszarów wiejskich oraz zapewni lepszą dystrybucję informacji o efektach realizacji tych instrumentów. Jesteśmy przekonani, że dostępność informacji o zmianach w poszczególnych działaniach PROW 2007-2013 i organizowanych spotkaniach, konferencjach, szkoleniach, konkursach, seminariach będzie sprzyjać także urzeczywistnianiu się zasady partnerstwa oraz nowoczesnego, efektywnego sposobu wymiany informacji i pozyskiwania wiedzy.

Zapewnienie wszystkim podmiotom, współpracującym w obszarze rolnictwa i rozwoju wsi doświadczeń i umożliwienie wymiany doświadczeń związanych z rozwojem obszarów wiejskich pozwala na podejmowanie trafnych decyzji, zarówno przez inwestorów jak i administrację publiczną, na wszystkich poziomach zarządzania. Zachęcamy do lektury i współpracy przy redakcji „PROWieści”.

Redakcja „PROWieści”

Informacja na temat realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

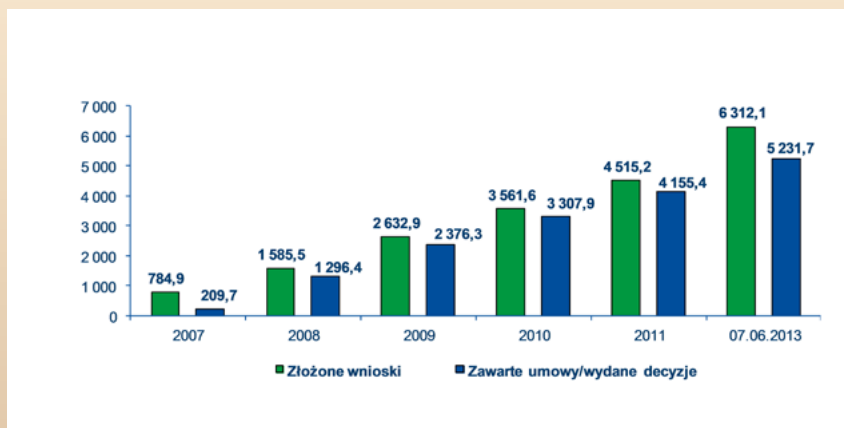
Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich jest wdrażany w Polsce od 2007 roku. Łączna kwota środków przeznaczonych na realizację działań w ramach PROW 2007-2013 wynosi ponad 17 mld euro. W 2010 roku całkowita alokacja dla Programu została zwiększona o prawie 170 mln euro. Środki te mogły być przeznaczone przez kraje członkowskie wyłącznie na realizację projektów z zakresu restrukturyzacji produkcji mleka, gospodarki wodnej, pozyskiwania energii odnawialnej, internet szerokopasmowy, czy też na finansowanie bioróżnorodności. Główne zadanie realizowanego programu to wspieranie modernizacji i wzrostu konkurencyjności sektora rolno-spożywczego oraz rozwój obszarów wiejskich. W ramach czterech osi realizowane są 22 działania oraz pomoc techniczna. Duża część z nich adresowana jest do rolników i producentów rolnych.

Najnowsze dane o realizacji PROW 2007-2013.

Realizacja przebiegu programu monitorowana jest na bieżąco. Do dnia 7 czerwca 2013 r. w ramach realizacji PROW 2007 - 2013 beneficjenci złożyli już łącznie ponad 6,31 mln wniosków. Zawarto ponad 5,23 mln umów/decyzji na kwotę stanowiącą prawie 85,4 % całości alokacji dla Programu. Sukcesywny

Wykres 1. Liczba złożonych wniosków oraz zawartych umów/decyzji w ramach PROW 2007-2013 (narastająco w tys.).

wzrost liczby złożonych wniosków i wydanych decyzji obrazuje wykres 1.

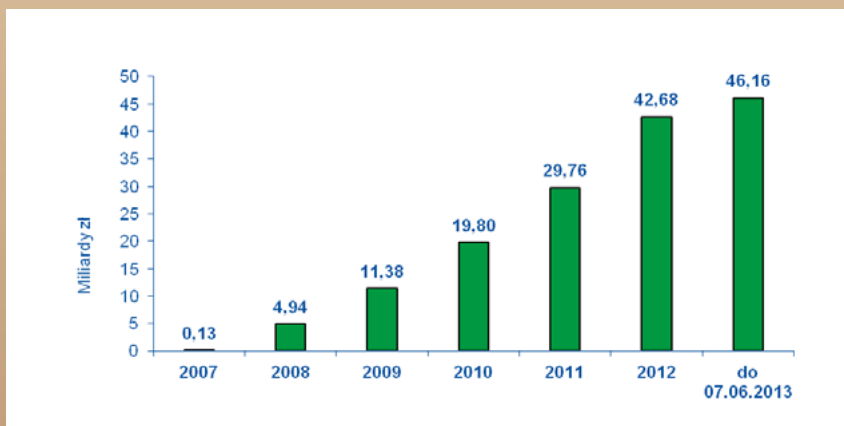
Wykres drugi przedstawia realizację płatności w kolejnych latach wdrażania PROW 2007-2013 na dzień 7 czerwca 2013 r.

Zrealizowane płatności osiągnęły

Procent wykorzystania alokacji ogółem na poziomie kontraktacji wg stanu na dzień 7 czerwca 2013 r. przedstawiono na wykresie trzecim.

Natomiast na wykresie czwartym przedstawiono stopień wykorzystania, na dzień 7 czerwca 2013 r., środków na re-

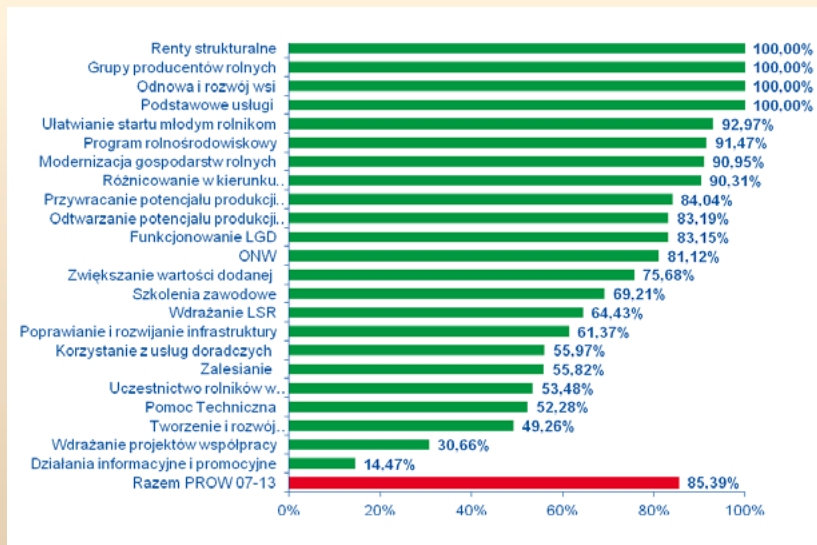
Wykres 2. Płatności zrealizowane w kolejnych latach (narastająco).

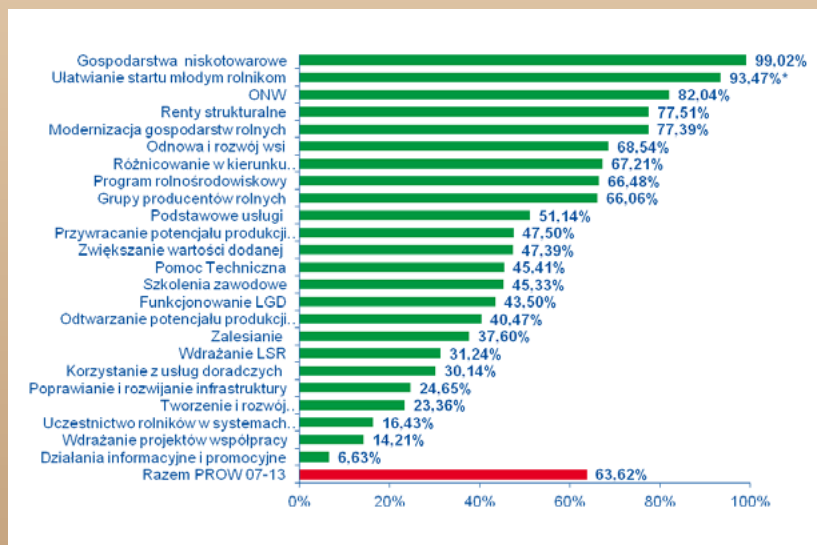
już prawie 46,2 mld zł. Stawia to Polskę wśród krajów wdrażających Program w najszybszym tempie spośród państw Unii Europejskiej.

alizację poszczególnych działań PROW 2007-2013.

Wykres 3. Procent wykorzystania alokacji ogółem na poziomie kontraktacji.

Wykres 4. Zrealizowane płatności - % wykorzystanie środków EFRROW, wg działań.

* Wyższy procent wykorzystania alokacji na środkach wypłaconych w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” niż procent wykorzystania alokacji na środkach zakontraktowanych, wynika z faktu, iż: procent środków zakontraktowanych obliczany jest na podstawie wydanych decyzji/ zawartych umów. W przypadku: uchylecia decyzji/ rozwiązania umowy, zmiany decyzji/ aneksowania umowy, automatycznie wysokość zakontraktowanych środków ulega zmniejszeniu. Jednocześnie procent środków wypłaconych obliczany jest na podstawie kwot zapotrzebowanych przez ARiMR do wypłacenia i nie uwzględnia środków w ramach decyzji/ umów rozwiązanych, a które mogą być windykowane lub zostały windykowane.

Największym zainteresowaniem beneficjentów cieszą się działania inwestycyjne w ramach I osi PROW 2007-2013. Można tu wymienić takie działania jak Modernizacja gospodarstw rolnych. Według danych na dzień 31 maja br. na działanie to złożono ponad 96 tys. wniosków, na kwotę ponad 14 mld zł. Wypłacono rolnikom już blisko 6,9 mld zł. Aby sfinansować jak największą ilość projektów, poprawiających konkurencyjność naszych gospodarstw, budżet tego działania kilkakrotnie był zwiększany. Równie dużym zainteresowaniem cieszy się działanie Ułatwianie startu młodym rolnikom. Osoby podejmujące po raz pierwszy prowadzenie gospodarstwa mogą otrzymać na start 75 tys. zł. Premia została zwiększona z 50 tys. zł, tak aby umożliwić młodym rolnikom przeprowadzenie niezbędnych inwestycji pozwalających na zmodernizowanie przejmowanych gospodarstw. Na dzień 31 maja br ponad 29 tys. młodych rolników złożyło wnioski w ramach tego działania. Zrealizowane płatności wynoszą prawie 1,6 mld zł.

W ramach tej samej osi wdrażane jest działanie Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych oraz wprowadzenie odpowiednich działań zapobiegawczych. Działanie to zostało wprowadzone w roku 2010 w celu zapewnienia dodatkowej pomocy dla gospodarstw rolnych, które poniosły straty w wyniku powodzi. Łącznie złożono już prawie 7 tys. wniosków, które wyczerpują dużą część kwoty 100 mln Euro, przeznaczonej na finansowanie tego działania. Wypłacono już ponad 197 mln zł.

W ramach osi I wspierane jest również tworzenie grup producentów rolnych. Obecnie ponad 1011 grup korzysta ze środków Programu. Wypłacono wsparcie wynosi prawie 400 mln zł. Dodatkowym instrumentem, wspierającym pośrednio rolników, jest działanie Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa. Działanie realizowane jest poprzez dwa schematy: schemat I – Scalanie gruntów, schemat II- Gospodarowanie rolniczymi zasobami

wodnymi. W ramach schematu I, istnieje możliwość m.in.: poprawy struktury obszarowej gospodarstw rolnych poprzez wykonanie prac scalenieowych, wytyczenie i urządzenie funkcjonalnej sieci dróg dojazdowych do gruntów rolnych i leśnych oraz dojazdów do zabudowań gospodarczych. W ramach schematu II, istnieje możliwość m.in. poprawy jakości gleb poprzez regulację stosunków wodnych, zwiększenie retencji wodnej, poprawę ochrony użytków rolnych przed powodzią. Łącznie złożono na to działanie 707 wniosków. Wydano 529 decyzji przyjmujących złożone wnioski do realizacji. Zrealizowane płatności wynoszą prawie 655 mln zł.

W osi II realizowane są przede wszystkim działania związane z płatnościami dla gospodarstw, które mają niekorzystne warunki do gospodarowania oraz dla tych, które realizują programy rolnośrodowiskowe oraz zalesienia gruntów rolnych i gruntów innych niż rolne. Łącznie w ramach tej osi złożono ponad 5,9 mln wniosków. Zrealizowane płatności wynoszą już ponad 15 mld zł.

Bardzo duże zainteresowanie beneficjenci wykazują również działaniami osi III w ramach, której realizowane są, takie działania jak: Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej, Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw, Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej oraz Odnowa i rozwój wsi. Poprzez dwa pierwsze działania mieszkańcy małych miejscowości wiejskich mogą ubiegać się o refundacje kosztów poniesionych na realizację przedsięwzięć związanych z tworzeniem lub rozwijaniem drobnej przedsiębiorczości i tworzeniem nowych miejsc pracy. Poprzez działanie Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej rolnicy i osoby zamieszkujące wraz z nimi w gospodarstwie mogą się starać o refundacje środków poniesionych na projekty inwestycyjne, których celem jest uzyskiwanie pozarolniczych dochodów w gospodarstwie. Refundacja ta może wynieść od 50 do 80% kosztów poniesionych w ramach realizacji projektów.

Podwyższony poziom dofinansowania w ramach tego działania został wprowadzony w roku 2010 i dotyczy gospodarstw w których wystąpiły straty wynikające z wystąpienia różnych zdarzeń losowych. Łącznie złożono już prawie 29 tys. wniosków, z czego zawarto umowy z prawie 14,8 tys. beneficjentów, na kwotę przekraczająca 90 % dostępnych środków. Wypłacono beneficjentom prawie 952 mln zł. Natomiast w działaniu Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw, osoby podejmujące lub rozwijające działalność gospodarczą w małych miejscowościach wiejskich złożyły w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa już ponad 45 tys. wniosków, z czego zawarto umowy z prawie 11,6 tys. beneficjentów. Zrealizowane płatności wyniosły prawie 985 mln zł.

W ramach osi III wdrażane są też dwa działania wspierające samorządy wiejskie w modernizowaniu infrastruktury i przestrzeni publicznej małych miejscowości położonych na obszarach wiejskich. Budżet działania Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej zwiększono o około 65 mln euro, tym samym samorządy gminne mają do wykorzystania większe środki na tak niezbędne inwestycje jak budowa lub modernizacja infrastruktury wodnokanalizacyjnej, gospodarka odpadami komunalnymi czy też z zakresu pozyskiwania energii odnawialnej na potrzeby społeczności gmin wiejskich. Ponad to wprowadzono też zmianę, która pozwoliła gminom na budowę i modernizację infrastruktury małych targowisk wiejskich co przyczyni się do poprawy warunków sprzedaży bezpośredniej produktów rolnych. Do chwili obecnej gminy złożyły już ponad 4,7 tys. wniosków, z czego zawarto umowy z ponad 3,5 tys. beneficjentów, co wyczerpało w 100% limit dostępnych w ramach tego działania środków. Zrealizowane płatności wyniosły już prawie 3,9 mld zł.

Poprzez działanie Odnowa i rozwój wsi wspierane są między innymi projekty dotyczące budowy boisk szkolnych, świetlic, modernizacji i remontów

budynków użyteczności publicznej, renowacji zabytkowych budowli oraz porządkowanie przestrzeni publicznej w małych miejscowościach wiejskich. Łącznie beneficjenci złożyli już prawie 8,2 tys. wniosków na kwotę ponad 4,6 mld zł. Zawarte umowy wyczerpują budżet tego działania w 100%. Zrealizowane płatności wyniosły już prawie 1,9 mld zł.

W ramach Osii IV Leader funkcjonuje 336 Lokalnych Grup Działania, które realizują małe projekty aktywizujące mieszkańców obszarów wiejskich oraz projekty z zakresu osi III dotyczące tworzenia nowych miejsc pracy, rozwoju przedsiębiorczości czy też odnowy wsi. Łącznie w ramach LGD zawarto ponad 23 tys. umów na kwotę ponad 2,2 mld zł. Zrealizowane płatności wyniosły już ponad 1,2 mld zł.

Uprzejmie informujemy, że szczegółowe informacje dotyczące realizacji poszczególnych działań PROW 2007-2013 znajdują się, w opracowywanej co miesiąc, informacji bieżącej z monitoringu „Bieżące informacje na temat realizacji PROW 2007 – 2013”, zamieszczonej na stronie internetowej Ministerstwa www.minrol.gov.pl, w zakładce monitoring i sprawozdawczość PROW 2007-2013.

(MRiRW DROW)

Reforma WPR na końcowym etapie

Minister rolnictwa i rozwoju wsi Stanisław Kalemba uczestniczył w posiedzeniu nieformalnej Rady Ministrów rolnictwa UE, która odbywała się w dniach 26-28 maja br. w Dublinie.

W obecności posłów z Komisji Rolnictwa Parlamentu Europejskiego ustalano warunki porozumienia dla przyszłej Wspólnej Polityki Rolnej. Wszyscy uczestnicy spotkania, a zwłaszcza ministrowie rolnictwa, wyrażali konieczność uzgodnienia kompromisu w zakresie reformy rolnictwa do końca czerwca 2013 r.

W pierwszym dniu obrad z udziałem posłów do PE minister Stanisław Kalemba

zaapelował o równe warunki dla producentów rolnych w UE, w tym również dla polskich producentów chmielu, by mieli dostęp do takich samych instrumentów wsparcia jak plantatorzy chmielu w Niemczech. Podkreślił potrzebę utrzymania zapisów kompromisowych przyjętych 19 marca 2013 r. podczas ustaleń z parlamentem europejskim, które są dla Polski korzystne.

Polska jest zainteresowana utrzymaniem prostego systemu płatności bezpośrednich SAPS, ale też z możliwością dopłat powiązanych z produkcją w wybranych sektorach.

Do najtrudniejszych kwestii do uzgodnienia pozostaje nadal sprawa konwergencji wewnętrznej, przedłużenia kwot cukrowych, dyscypliny finansowej w zakresie płatności bezpośrednich oraz

zazielenienie polityki rolnej. Te zagadnienia będą uzgadniane w czerwcu.

Na marginesie nieformalnej Rady ministrów minister Stanisław Kalemba odbył spotkanie z ministrem Francji Stephanem Le Follem. Przedmiotem rozmów były regulacji na rynku mleka, cukru, udziału środków na płatności powiązane z produkcją oraz dyscypliny finansowej w płatnościach bezpośrednich. Obydwa kraje prezentują zbliżone stanowisko w zakresie kwotowania cukru i płatności związanych z produkcją. Natomiast w zakresie dyscypliny budżetowej stanowisko Francji pozostaje odmienne od polskiego. Polska domaga się wyłączenia małych gospodarstw z redukcji płatności w sytuacji niebilansowania budżetu rolnego.

(MRiRW BP)

Ze studentami na temat WPR

W dniu 27 maja br. w siedzibie ministerstwa rolnictwa i rozwoju wsi gościli studenci Wydziału Ekonomii Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Młodzież wzięła udział w warsztatach dotyczących teoretycznych i praktycznych aspektów tworzenia Wspólnej Polityki Rolnej.

Ze studentami kształcącymi się na specjalności polityka i gospodarka żywnościowa spotkała się podsekretarz stanu Zofia Szalczyk, która przywitała gości w imieniu ministra rolnictwa i rozwoju wsi oraz omówiła wyniki kompromisu budżetowego i marcowego porozumienia ministrów rolnictwa UE w sprawie reformy WPR.

Spotkanie miało na celu zapoznanie studentów z procesem stanowienia Wspólnej Polityki Rolnej oraz praktycznymi aspektami procesu decyzyjnego UE po wejściu w życie Traktatu z Lizbony na przykładzie aktualnie trwających negocjacji WPR na lata 2014-2020.

Ważną i ciekawą częścią spotkania

były praktyczne warsztaty z zakresu negocjacji i funkcjonowania Rady UE, czyli symulacja posiedzenia Rady Ministrów UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa. Studentom przydzielone zostały role poszczególnych państw członkowskich – prowadzili oni negocjacje propozycji legislacyjnej KE dotyczącej nowego systemu płatności bezpośrednich.

Na zakończenie studenci mieli okazję podzielić się swoimi spostrzeżeniami i wątpliwościami podczas dyskusji podsumowującej symulację obrad.

Była to już kolejna edycja warsztatów – w listopadzie do ministerstwa na podobne spotkanie przyjechała grupa z innego rocznika. Projekt zyskał tak dużą aprobatę, że postanowiono zrealizować ćwiczenia dla kolejnych uczestników. Jak podkreślali wykładowcy Katedry Makroekonomii i Gospodarki Żywnościowej Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, tego typu warsztaty są niezwykle cenne, gdyż umożliwiają młodym ekonomistom, wkraczającym na rynek pracy, rozmowę z praktykami i wzbogacają teoretyczną wiedzę, pokazując w nowym świetle rolę sektora rolno-spożywczego w rzeczywistości gospodarczej Europy.

(MRiRW BP)

Przygotowania do wdrażania podejścia Leader po 2013 r.

W ramach toczących się dyskusji nad kształtem Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2014-2020, trwają intensywne prace nad przygotowaniem zasad wdrażania podejścia Leader po 2013 r.

Będzie to już trzecia edycja tego podejścia w Polsce. Pierwsza z nich realizowana w latach 2004-2006, jako Pilotażowy Program Leader +, pozwoliła na utworzenie 149 lokalnych grup działania (LGD), które dzięki otrzymanemu dofinansowaniu mogły wdrażać przygotowane przez siebie zintegrowane strategie rozwoju obszarów wiejskich.

Leader+, pomimo pilotażowego charakteru i zaledwie 2-letniego okresu programowania odegrał istotną rolę w procesie mobilizowania wiejskich społeczności do aktywnego uczestnictwa w rozwoju swoich obszarów, a także umożliwił lokalnym partnerstwom zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do realizacji strategii. Doświadczenia programu zostały ponadto szeroko wykorzystane podczas przygotowań do wdrażania inicjatywy Leader w bieżącym okresie programowania.

W trakcie drugiej polskiej edycji podejścia Leader, realizowanej w latach 2007-2013, dotychczasowa inicjatywa wspólnotowa, oparta o odrębne dokumenty programowe, została włączona do głównego nurtu Wspólnej Polityki Rolnej i funkcjonuje jako oś priorytetowa 4 PROW. W jej ramach wybrano 338 LGD (ostatecznie funkcjonuje 336 podmiotów), które zakresem swojego działania objęły ponad 90% powierzchni obszarów wiejskich kraju, zamieszkałych przez ponad 18 mln mieszkańców.

W kolejnej perspektywie finansowej podejście Leader realizowane będzie

w ramach szerszej koncepcji rozwoju kierowanego przez lokalną społeczność (RKLS). Komisja Europejska doceniając skuteczność tego oddolnego, partnerskiego i terytorialnego instrumentu w rozwiązywaniu lokalnych problemów postanowiła wykorzystać go w szerszym zakresie do realizacji działań ukierunkowanych na szeroko pojęty rozwój lokalny.

W efekcie RKLS będzie mógł być finansowany także z Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przyczynić się do osiągnięcia celów nie tylko Wspólnej Polityki Rolnej i Rybackiej, ale również Polityki Spójności. Aby w pełni wykorzystać możliwości stwarzane przez nowe narzędzie konieczne jest jednak skoordynowanie zasad wdrażania i akredytacji działań na rzecz rozwoju lokalnego, niezależnie od zastosowanego funduszu, tak aby możliwe było skuteczne finansowanie projektów i zachowanie wartości dodanej płynącej z podejścia oddolnego.

Stworzenie spójnej koncepcji wdrażania instrumentu RKLS w Polsce jest przedmiotem intensywnych wspólnych prac Ministerstwa Rozwoju Regionalnego (MRR) oraz Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW). W ich ramach odbywa się min. cykl warsztatów współorganizowanych przez Pracownię Badań i Innowacji STOCZNIA. Warsztaty prowadzone są w oparciu o nowatorską metodę KOLAB, która zakłada udział w spotkaniach szerokiego grona przedstawicieli środowisk, instytucji i osób zainteresowanych daną problematyką. Za-

proszeni, wśród których znaleźli się min. reprezentanci administracji rządowej i samorządowej, członkowie działających obecnie lokalnych grup działania, przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz eksperci, poprzez wymianę zdobytej wiedzy i doświadczeń związanych z realizacją działań w ramach podejścia Leader, programu URBACT, inicjatywy wspólnotowej EQUAL czy Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, próbując doprowadzić do wypracowania możliwych do przyjęcia przez wszystkich zainteresowanych, zasad wdrażania RKLS.

Do tej pory odbyły się 3 spotkania, a obecnie trwają prace nad dokumentem końcowym, podsumowującym ustalenia z poszczególnych warsztatów.

Prowadzone są również intensywne prace nad kształtem funkcjonowania samego podejścia Leader w MRiRW. Do 15 maja br. w ramach konsultacji społecznych Ministerstwo zbierało uwagi, komentarze i propozycje do wstępnego zarysu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, zawierającego min. pierwszy opis przyszłych działań i zakresu wsparcia w ramach podejścia Leader.

Kolejna wersje programu tworzone min. na bazie otrzymanych zgłoszeń są obecnie dyskutowane na spotkaniach Podgrupy tematycznej 4 ds. zwiększenia włączenia społecznego, ograniczenia ubóstwa i promowania rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich, która funkcjonuje od kwietnia br. w ramach powołanej przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Grupy roboczej PROW 2014-2020, której celem jest wspieranie prac nad przygotowaniem programu.

W skład tego organu opiniodawczo-doradczego wchodzi min. przedstawiciele poszczególnych Ministerstw, samorządów województw, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa organizacji rolniczych i lokalnych grup działania. Na ostatnim posiedzeniu podgrupy, które odbyło się w dniu 13 czerwca dyskutowano min. kwestie związane z wyborem lokalnych grup działania do realizacji LSR w latach 2014-2020, ro-

dzajami operacji, które planuje objąć się wsparciem w ramach podejścia Leader, a także zakresu zadań i odpowiedzialności LGD.

W ramach przygotowania do przyszłego okresu programowania w Polsce odbywa się także szereg spotkań i dyskusji z udziałem lokalnych grup działania, przedstawiciele podmiotów wdrażających program, instytucji zarządzającej oraz beneficjentów. Jednym z istotniejszych, zasługujących za wzmiankę było ogólnopolskie spotkanie LGD poświęcone doświadczeniom z wdrażania podejścia Leader w obecnym okresie i w planowaniu okresu 2014-2020, zwane „Forum LGD”, które odbyło się w dniach 13-14 maja 2013 r. w Supraślu. Organizatorami forum byli Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego oraz Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich, a patronat honorowy nad wydarzeniem objął Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. W konferencji wzięło udział ponad 300 przedstawicieli LGD, a także przedstawiciele Urzędów Marszałkowskich, regionalnych sieci obszarów wiejskich.

W konferencji czynny udział wzięli również przedstawiciele Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz specjalni goście z LGD, instytucji zarządzających oraz administracji różnego szczebla z Finlandii, Francji, Węgier i Litwy.

Forum miało na celu wymianę doświadczeń, identyfikację wartości dodanej podejścia Leader oraz podsumowanie dokonań w jego wdrażaniu w Polsce w latach 2004-2013. Podczas konferencji prezentowano możliwe rozwiązania i wskazywano na pojawiające się bariery w procesie programowania RKLS w Polsce w latach 2014-2020. Prezentowano także dobre przykłady realizacji podejścia Leader. Podczas konferencji poza panelami dyskusyjnymi, wystąpieniami ekspertów i praktyków wdrażania podejścia Leader, miały miejsce także warsztaty w małych grupach, podczas których dzielono się doświadczeniami m.in. na polu przygotowywania strategii, aktywizowania lokalnej społeczności, promocji i rozpoznawalności LGD.

Ważnym elementem forum była dyskusja nad pomyślnym zakończeniem wdrażania lokalnych strategii rozwoju w ramach osi 4 PROW 2007-2013, a także nad wnioskami, które należy wyciągnąć na przyszłość, aby ustrzec się od powielenia obecnie zidentyfikowanych błędów i przeszkód jakie wystąpiły na drodze realizacji strategii. Podnoszona była także kwestia finansowania funkcjonowania LGD i przygotowania strategii w okresie przejściowym pomiędzy okresami programowania funduszy europejskich. Więcej informacji na temat forum, w tym treść prezentacji przygotowanych przez panelistów i ekspertów znajduje się na stronie internetowej FAOW www.faow.org.pl.

(MRiRW DROW)

Konkursy nt. PROW 2007-2013

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi było organizatorem konkursów nt. wdrażania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013, które odbyły się w dniach 13-14 maja br. w Parzęczewie oraz 9 czerwca 2013 r. w Gminie Baranów.

Celem konkursów, które odbyły się pod patronatem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, była promocja PROW 2007 – 2013 i pokazanie zmian wynikających z wdrażania programu, mających pozytywny wpływ na podnoszenie warunków życia społeczeństwa oraz na rozwój miejscowości znajdujących się na obszarach wiejskich.

W ramach konkursów w interesujący sposób prezentowano przykłady wspartych inicjatyw w ramach działań PROW 2007-2013, zwłaszcza tych kreatywnych, innowacyjnych i nastawionych na rozwój.

(MRiRW DROW)

Nabór wniosków w ramach działania Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Od 1 czerwca do 31 lipca br. biura powiatowe Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przyjmują wnioski o pomoc na zalesianie w ramach działania Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne.

Pomoc finansowa w ramach ww. działania udzielana jest na zalesianie gruntów rolnych stanowiących grunty orne lub sady lub na zalesianie gruntów innych niż rolne, przez które należy rozumieć grunty wykazane w ewidencji gruntów, jako użytki rolne lub grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych, nie wykorzystywane do produkcji rolniczej.

O pomoc na zalesianie może wnioskować rolnik (osoba fizyczna lub prawna, która jest właścicielem lub współwłaścicielem gruntów przeznaczonych

do zalesienia), który został wpisany do ewidencji producentów, prowadzonej przez ARiMR, stanowiącej część krajowego systemu ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności. Można również ubiegać się o pomoc na zalesianie gruntów będących własnością małżonka, o ile wyraził na to zgodę.

Minimalna powierzchnia gruntów do której można wnioskować o pomoc na zalesianie to 0,5 ha, a maksymalna to 100 ha. Ponadto minimalna szerokość gruntu przeznaczonego na zalesianie wynosi 20 m. Wymogi dotyczące powierzchni i szerokości nie dotyczą gruntów graniczących z lasem. W takim przypadku wymagana jest jedynie minimalna powierzchnia 0,1 ha.

O wsparcie może wnioskować również grupa rolników (minimum trzech), pod warunkiem, że przeznaczone grunty do zalesienia sąsiadują ze sobą oraz ich łączna powierzchnia wynosi minimum 2 ha. Beneficjentem mogą być również jednostki samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjne gmin, powiatów oraz województw, z tym że przyznawana im pomoc obejmuje jedynie jednoroczne wsparcie na zalesianie.

Pomoc finansowa udzielana w ramach działania zalesieniowego obejmuje trzy formy płatności:

1. Wsparcie na zalesienie - obejmuje dofinansowanie kosztów założenia uprawy, wykonania poprawek w drugim roku oraz zabezpieczenia przed zwierzyną poprzez grodzenie całości bądź części uprawy.

Wysokość wsparcia wynosi w zależności od rodzaju gruntów objętych zobowiązaniem od 1 700 zł/ha do 6 230 zł/ha. Dodatkowo przysługuje wsparcie na zabezpieczanie przed zwierzyną. Płat-

ność z tytułu grodzenia uprawy leśnej 2-metrową siatką wynosi 2 590 zł/ha.

2. Premia pielęgnacyjna - jest to 5-letnia płatność, w kalkulacji której uwzględniono koszty prac pielęgnacyjnych oraz czyszczenia wczesne. Wsparcie z tytułu ochrony indywidualnej sadzonek przed zgryzaniem przez zwierzynę stanowi dodatkową kwotę, która jest doliczana do premii pielęgnacyjnej w miarę potrzeb wynikających z wymogów ochrony uprawy leśnej określonych w planie zalesienia.

Wysokość premii pielęgnacyjnej wynosi od 970 zł/ha na rok do 2 050 zł/ha na rok. Dodatkowa pomoc na ochronę przed zwierzyną wynosi od 190 zł/ha na rok do 700 zł/ha na rok.

3. Premia zalesieniowa - stanowi wieloletnią rekompensatę za utracony dochód rolniczy z tytułu wyłączenia gruntu z produkcji rolnej. Premia ta wypłacana jest raz w roku przez kolejnych 15 lat, począwszy od roku założenia uprawy leśnej. Warunkiem uzyskania premii

jest co najmniej 25 % udział dochodów z rolnictwa w strukturze wszystkich dochodów rolnika. W przypadku gruntów innych niż rolne – premia zalesieniowa nie przysługuje z uwagi na fakt, iż grunty te w momencie przystąpienia do zobowiązania nie były w stałym użytkowaniu rolniczym.

Wysokość premii zalesieniowej wynosi 1 580 zł/ha na rok.

Od 2007 r. łącznie w ramach 7 naborów działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” złożono blisko 18 tys. wniosków o pomoc na zalesianie, zalesiając ponad 30 tys. ha gruntów.

Należy podkreślić, iż obecny nabór wniosków o przyznanie pomocy na zalesianie jest ostatnim przeprowadzanym w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013.

(MRiRW DPB)

Zmiana zasad w działaniu „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów”

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi 27. maja br. podpisał rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Celem nowelizacji jest zapewnienie właściwej realizacji zadań związanych z przyznawaniem i wypłatą pomocy finansowej w ramach działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów” oraz zabezpieczenie interesów finansowych Unii Europejskiej i sektora finansów publicznych, w tym zapewnienie podmiotowości producenta rolnego jako strony świadomej uczestniczącej i korzystającej z pomocy w ramach tego działa-

nia, wyeliminowanie przyczyn mogących prowadzić do nieprawidłowości przy świadczeniu usług doradczych przez upoważnione podmioty oraz zapewnienie kontroli nad prawidłowością rozliczania usług pomiędzy rolnikiem lub posiadaczem lasu a podmiotem doradczym, tak, aby refinansowanie było zgodne z celami i warunkami świadczenia pomocy w ramach przedmiotowego działania.

Wprowadzone zmiany obligują stronę umowy, tj. wnioskodawcę oraz uprawniony podmiot doradczy, do każdorazowego parafowania każdej strony umowy, co spowodować ma, iż podmiot doradczy realizować będzie usługi wcześniej objęte umową.

Ponadto, rozporządzenie likwiduje możliwość dokonywania przez rolnika lub posiadacza lasu cesji płatności na

rzecz upoważnionego podmiotu doradczego, co w połączeniu z upoważnieniem doradcy do podpisywania w imieniu rolnika lub posiadacza lasu umowy czy aneksów do niej, powodowało, że rolnik lub posiadacz lasu faktycznie przestawał być stroną dla ARiMR. Zmiana ta gwarantuje zachowanie faktycznej podmiotowości rolnika lub posiadacza lasu, korzystających ze wsparcia w ramach niniejszego działania.

Rozporządzenie zostało w dniu 17 czerwca br. opublikowane w Dzienniku Ustaw z 2013 r., poz. 689. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, czyli z dniem 2 lipca 2013 r.

(MRiRW DROW)

Przykłady zrealizowanych projektów w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” PROW 2007-2013

Gmina Chelmiec

W ramach działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, w województwo małopolskim w gminie Chelmiec został zrealizowany projekt inwestycyjny polegający na budowie budynku całodobowej opieki dla osób starszych.

W ramach projektu wybudowany został budynek całodobowej opieki dla osób w podeszłym wieku oraz osób niepełnosprawnych kompleksowo wyposażony w sprzęt potrzebny do rehabilitacji zakwaterowanych w nim osób. Dom opieki posiada wysoki standard, a jego obsługą zajmują się wysoko wyspecjalizowana kadra. Ponadto zakwaterowane w domu osoby będą mogły dodatkowo korzystać z usług fizjoterapeuty oraz rehabilitacji. Położenie domu opieki w miejscowości oddalonej od aglomeracji miejskich, a zarazem zacisznej oraz dysponującej dobrym dojazdem, czyni to miejsce przyjaznym dla osób w podeszłym wieku.

szłym wieku. W ramach projektu utworzone zostały nowe miejsca pracy.

- Wartość całkowita projektu wyniosła 639 524,64 zł.
- Wkład beneficjenta wyniósł 42 497,00 zł. Natomiast wysokość dofinansowania w ramach EFRROW wyniosła 223 884,30 zł.

Gmina Przeworno

W ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, w województwo dolnośląskim w gminie Przeworno został zrealizowany projekt inwestycyjny polegający na stworzeniu gminnego systemu zbiórki i segregacji odpadów.

- Wartość całkowita projektu wyniosła 60 133,80 zł. Wkład beneficjenta wyniósł
- 23 248,80 zł. Wysokość dofinansowania w ramach EFRROW wyniosła 36 885,00 zł.

Projekt został zrealizowany w 27 miejscowościach z terenu Gminy Przeworno. Mieszkańcy Gminy zostali wyposażeni w kosze do zbiórki szkła i plastiku dzięki czemu mogą segregować odpady powstałe w gospodarstwach domowych. Realizacja tego projektu przyczyniła się do powiększenia świadomości mieszkańców gminy Przeworno co do celowości ochrony środowiska oraz wzajemnej za nie odpowiedzialności. Zrealizowanie projektu poprawił warunki życia mieszkańców oraz zmniejszył zanieczyszczenia gminy Przeworno.

Zrealizowany projekt „Gminny system zbiórki i segregacji odpadów” to przedsięwzięcie mające na celu ochronę środowiska Gminy Przeworno.

Oprócz czysto materialnych korzyści przyczynia się także do zwiększania świadomości mieszkańców gminy w zakresie ochrony środowiska miejsca w którym żyją.

Informacja o stanie realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 wg stanu na dzień 31 maja 2013 r.

Kod działania	Nazwa działania	Limit środków na lata 2007-2013, Ogółem (EUR)	Złożone wnioski		Zawarte umowy / wydane decyzje (czyłme)		liczba płatności	liczba różnych beneficjentów	Zrealizowane płatności		
			liczba	Kwota umów / decyzji (zł)	liczba umów / decyzji	Kwota umów / decyzji (zł)			Ogółem	Ogółem	wykorzystanie limitu środków EFRROW
oś 1 Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego		7 460 397 000	253017	32162489634,89	179553	15630838222,32	4 975 984	315 669	21 303 973 040,64	69,91%	
111	Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie	30 000 000	392	359 269 935,88	86	86 025 549,43	199	36	58 384 814,67	44,59%	
112	Ułatwienie startu młodym rolnikom	420 000 000	29 239	2 001 575 000,00	23 159	1 595 100 000,00	23 150	23 149	1 594 500 000,00	93,70%	
113	Renty strukturalne	2 389 600 000	28 535		19 945		4 385 254	73 307	7 465 668 786,21	77,52%	
114	Korzystanie z usług doradczych	78 000 000	59 854	230 329 880,00	49 289	184 737 040,00	33 482	30 043	97 419 112,09	29,95%	
121	Modernizacja gospodarstw rolnych	2 147 265 889	96 259	14 005 527 932,56	57 861	8 148 455 182,53	66 517	44 215	6 861 385 649,41	77,11%	
123	Zwiększenie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej	932 000 000	3 518	10 651 218 252,57	1 498	2 936 273 352,21	1 651	915	1 821 490 167,57	47,34%	
125	Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa	637 531 111	707	3 288 260 370,60	529	1 653 757 655,05	593	62	654 870 925,73	24,32%	
126	Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych oraz wprowadzenie odpowiednich działań zapobiegawczych	100 000 000	6 954	640 206 506,90	4 216	351 412 637,78	2 970	2 685	197 174 526,61	46,92%	
132	Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności	30 000 000	26 488		21 970	68 156 690,07	26 860	13 806	20 428 014,60	16,38%	
133	Działania informacyjne i promocyjne	10 000 000	60	986 101 756,38	18	6 163 367,97	20	7	2 754 181,00	6,63%	
141	Wspieranie gospodarstw niskotowarowych - zobowiązania z lat 2004-2006	540 000 000					432 891	152 929	2 130 122 600,54	99,06%	
142	Grupy producentów rolnych?	146 000 000	1 011		982	600 756 747,28	2 397	890	399 774 262,21	65,75%	
oś 2 Poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich		5 337 112 631	5 915 274	9 453 742 659,05	4988252	15 154 639 050,62	5 608 783	924 193	15 284 226 700,58	70,60%	
211/212	Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania	2 448 750 000	5 180 145		4 395 211	8 107 004 159,55	4 561 532	870 061	8 103 849 295,82	82,10%	
214	Program rolnośrodowiskowy (płatności rolnośrodowiskowe)	2 314 861 111	716 865	8 276 010 882,78	581 103	6 350 236 268,52	973 389	149 963	6 299 429 015,98	66,49%	
221/223	Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne	443 501 520	17 833	351 980 950,97	11 638	239 732 657,55	73 641	14 609	665 675 675,78	37,64%	
226	Odtwarzanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego przez katastrofy i wprowadzenie instrumentów zapobiegawczych	130 000 000	431	825 750 825,30	300	457 665 965,00	221	138	215 272 713,00	39,62%	
oś 3 Jakość życia na obszarach wiejskich		3 568 530 031	87 369	29137779906,17	35 891	12 970 876 103,96	27 706	20 283	7 703 559 261,68	47,38%	
311	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	345 580 000	28 999	2 624 074 778,97	14 766	1 300 861 676,89	12 024	10 889	951 628 971,05	66,54%	
312	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	1 023 583 600	45 449	8 955 040 872,34	11 594	2 133 108 330,96	7 400	6 069	984 838 320,91	23,16%	
321	Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej	1 609 786 431	4 750	12 896 774 496,55	3 522	6 986 085 484,28	2 931	1 788	3 885 272 385,98	50,96%	
313/322/323	Odnowa i rozwój wsi	589 580 000	8 171	4 661 889 758,31	6 009	2 550 820 611,83	5 351	3 055	1 881 819 583,74	68,34%	
413	Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju	620 500 000	49 953	4 268 669 133,44	23 263	2 237 305 898,70	19 343	7 597	1 239 101 403,94	32,99%	
421	Wdrażanie projektów współpracy	15 000 000	422	3 657 887 911,89	21 966	1 681 183 785,61	14 761	7 260	953 970 270,73	30,98%	
431	Funkcjonowanie lokalnej grupy działania	152 000 000	1 170	575 942 874,73	997	536 559 428,59	4 204	337	275 859 869,77	43,03%	
	Pomoc Techniczna	266 600 000	2 271	708 666 287,52	2 004	581 679 051,68	1 816	22	476 461 822,85	43,02%	
	RAZEM*	17 420 139 662	6 309 476	75 731 347 621,08	5 228 963	46 575 338 327,28	10 633 632	1 091 091	46 007 322 229,69	63,48%	

1. Zaczernione pola nie są wypełniane ze względu na specyfikę działań

2. Szacowana wartość decyzji przyznających pomoc w działaniu Grupy producentów rolnych jest niższa od zrealizowanych płatności z uwagi na to, że decyzja o przyznaniu pomocy jest wydawana tylko w plenniejszym roku składania wniosków, zaś w następnych latach są wydawane decyzje o przyznaniu płatności.

3. Kwota podana w pozycji limit środków RAZEM odnosi się do wszystkich działań wdrażanych w ramach PROW 2007-2013

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa

Informacja tel.: +48 22 623 10 00

Fax: +48 22 623 27 50, 623 27 51

kancelaria@minrol.gov.pl

www.minrol.gov.pl

Redakcja:
Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
ul. Wspólna 30
00-930 Warszawa

email Andrzej.Sobieszek@minrol.gov.pl
tel. 48 22 623 17 62

Zdjęcia pochodzą z archiwum BP MRiRW oraz autorów informacji.